

HÁ•ĀĀEKOVĀ•NĀ• â€“ KDO TO JEĀ TĀš UMĀ•TE?

ĀĀEtrtek, 07 listopad 2019

Ano, dnes se budeme bavit o háĀ•kovĀjnĀ-. StĀĀ•tĀ• tĀ•hle techniky nelze pĀ•esnĀ› urĀ•it. Je nejvĀ½ĀĀ pravdĀ›podobnĀ háĀ•kovĀjnĀ- vznikalo spolu s pletenĀ-m. VĀ-me, Ā¼e háĀ•kovat umĀ›ly Ā¼eny jiĀ¼ v dobĀ› bronzovĀĀ, neboĀ se z tĀ• zachoval zbytek háĀ•kovanĀĀ sĀ-Ā¼ky na vlasy, nalezenĀĀ archeology ve vykopanĀ½ch hrobech.

Ka¼dĀĀ Ā¼ena se uĀ¼ jistĀ› setkala s klubkem vlny a k tomu potĀ•ebnĀ½mi jehlicemi nebo háĀ•kem. NĀ› kterĀĀ u nich zĀĀ je na neurĀ•ito Ā•i natrvalo odloĀ¼ila. NĀ›koho doma vedli k ruĀ•nĀ-m pracĀ-m odmala, nĀ›kdo se uĀ•Ā- z vlastnĀ-ho zĀĀjmu. V dĀ•vĀĀĀ-ch dobĀĀch se háĀ•kovĀjnĀ- uplatĀ•ovalo pĀ•edevĀĀ-m v mĀ›ĀĀanskĀĀm prostĀ•edĀ- pĀ•mi zdoben vĀ½zdobĀ› polic, skĀ•nĀ- s prĀĀdlem Ā•i pĀ•-bornĀ-kĀ-, coĀ¼ byla pĀ½cha dĀ•vĀĀĀ-ch hospodyĀ. K ocenĀ›nĀ- pĀ•vabu háĀ•kovanĀ½ch pracĀ- doĀĀlo v plnĀĀ mĀ-Ā•e aĀ¼ v prĀ•bĀ›hu 19. stoletĀ-. Kolem roku 1850 se bĀ háĀ•kovaly podkladovĀĀ sĀ-tĀ› pro krajky, vloĀ¼ky, obruby i lemy, zejmĀ•na vĀĀjak pro napodobovanĀĀ renesanĀ•nĀ- ĀĀitĀĀ. HĀĀkovaly se prĀ½mky pomocĀ- delĀĀ- ocelovĀĀ jehlice, pĀ•ipomĀ-najĀ-cĀ- dlouhou vlĀĀsenku na upevnĀ›nĀ- Ā•Ā•esu. se rĀ•znĀ› stĀĀ•ely jako stuĀ¼ky a spojenĀĀ háĀ•kem vytvĀĀely specifickĀ½ druh vzduĀĀjnĀ½ch krajkovĀ½ch vloĀ¼ek. HĀĀkovaly se takĀĀ celĀĀ jednotlivĀĀ odĀ›vnĀ- souĀ•Āsti, poĀ•Ā-naje kabĀĀtkem a Ā•epiĀ•kou pro novorozenĀ›, vĀ•etnĀ› NechybĀ›ly Ā¼ivĀ•tky i spodniĀ•ky pro dĀ›vĀĀĀtka a Ā¼eny.

MnoĀ¼ily se dekorativnĀ- pĀ•edmĀ›ty v bytĀ›, pĀ•edevĀĀ-m nejvĀ½nĀ›jĀĀ- ozdobnĀĀ pokrĀ½vky a polĀĀtĀĀ•e. Pro uklĀĀjnĀ- drobnĀ½ch pĀ•edmĀ›tĀ› v ĀĀatnĀ-ku se háĀ•kovala pouzdra a obaly na rukavice, kapesnĀ-ky, ĀĀle, pĀĀsy atd., obaly na Ā•ajovĀĀ i kĀĀvovĀĀ konvice apod.

Obliba háĀ•kovĀjnĀ- v prĀ•bĀ›hu tĀ•etĀ- Ā•tvrtiny 19. stoletĀ- neobyĀ•ejnĀ› stoupala a rozĀĀĀ•ovala se zĀĀsoba vĀ½zdobnĀ½ch háĀ•kovanĀ½ch motivĀ. NejrĀ•znĀ›jĀĀ-m zpĀ•sobem se kombinovaly Ā•etĀ-zky, sloupky, peciĀ•ky a pikotky.

Vznikl steh napĀ•. pikotovĀ½, hvĀ›zdovĀ½, ĀĀĀĀrkovĀ½, tuniskĀ½, ruskĀ½ a jinĀĀ, z nichĀ¼ s pak tvoĀ•ily rĀ•znĀĀ charakteristickĀĀ zpĀ•soby háĀ•kovĀjnĀ-:

Dodnes znĀĀmĀĀ bosenskĀĀ háĀ•kovĀjnĀ-, pĀ•ipomĀ-najĀ-cĀ-tkanou lĀĀtku nebo tuniskĀĀ, kterĀĀ zase pĀ•sobĀ- jako pletenina.

NejznĀĀmĀ›jĀĀ- je vĀĀjak irskĀĀ háĀ•kovĀjnĀ-:

Vrcholem umĀ›nĀ- háĀ•kovat je irskĀĀ krajka. Vznikla v Irsku roku 1845 ve snaze napodobit nĀĀroĀ•nou reliĀĀfnĀ- ĀĀitou krajku benĀĀjskou s doby renesance.

IrskĀĀ krajka se povaĀ¼uje za nejmladĀĀ- odnoĀ¼ krajĀĀĀ•skĀĀho umĀ›nĀ-.

Vznikaly z nĀ- nejen lĀ-mce, manĀ¼ety a sedla pro slavnostnĀ›jĀĀ- ĀĀaty, ale i celĀĀ plesovĀĀ ĀĀaty nebo letnĀ- kabĀĀtky.

Podstatou tĀ•to krajky jsou plastickĀĀ háĀ•kovanĀĀ motivy, krouĀ¼ky, kvĀ•ky, vĀ›tĀ•vky a jinĀĀ drobnosti, individuĀĀlnĀ› spojovanĀĀ háĀ•kovanou sĀ-tĀ-.

A zřívřrem - o pãvodu hãřkovãjnã- neexistujã- Å¼ãdnã©
spolehlivã© ãdaje. Podle nãkterã½ch domnãnek pochãizã- tato technika z Tibetu nebo
z ÅCEã-ny. Pãsemnã© doklady jsou znãimã© teprve z poããitku 19. stoletã- z Anglie. Ruãnã-
hãřkovãjnã- se provozuje dodnes jednak jako drobnã© Å™emeslo s poãetnã½mi
regionãlnã-mi zvlããjnostmi v technice a vzorech. Asi od roku 1880 je znãimãj takã©
prãmyslovãj vã½roba strojã hãřkovanã½ch textiliã-.

Dãvky, dãmy, kamarãdky â€“ co jste kterãj kdy
uhãřkovala?

Jãj v 16 hãřkovala rukavice. Prstovã©.

Z nitã- Mãla jsem jednu hotovou, pracovala na druhã©, kdyã¼ moje maminka
drahãj tu hotovou vzala do ruky, a zeptala se: â€žTy budeãj chodit na Åjerm? Tohle
je jak Å¼eleznãj rukaviceâ€!â€œ No, a tã-m jsem skonãila. Od tã© doby ji jednou za
deset let odnãkud vyhrabu, zase se zpãtnã naãjtvu, ale â€“ protoã¼e to je moje
prãice, a tããããjãk moc mi to dalo nãmahy, nejsem schopna tu celou a tu
rozdãlanou vyhoditã!

d@niela